

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

وبینار نگار

پنجشنبه ۲۵ تیر ۱۴۰۵

مراقبت ها و اقدامات اولیه در بیمار دچار هایپر و هایپوگلیسمی

از مجموعه وبینارهای گروه پرستاری
دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

وبینار مراقبت و اقدامات اولیه در بیمار دچار هایپر و هایپوگلیسمی

با ارائه گواهی آنلاین

پنجشنبه ۲۵ تیر ۱۴۰۵ ساعت ۱۶ الی ۱۷

دبیر علمی: دکتر زهرا عباسی دولت آبادی
دانشیار گروه پرستاری داخلی جراحی، دانشکده
پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی تهران

سخنران: خانم مریم جاهدی
دانشجوی ارشد پرستاری اورژانس، دانشکده
پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی تهران

سخنران: آقای سروش بیات
دانشجوی ارشد پرستاری اورژانس، دانشکده
پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی تهران

لینک شرکت در وبینار:

<https://www.skyroom.online/ch/virtualtums/nursingsch-webinars6>

گروه پرستاری داخلی جراحی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی تهران

وبینار مراقبت و اقدامات اولیه در بیمار دچار هایپر و هایپوگلیسمی

به میزبانی گروه پرستاری داخلی جراحی – اورژانس دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی تهران
دبیر علمی: دکتر زهرا عباسی، عضو هیأت علمی گروه پرستاری داخلی جراحی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی تهران
سخنران: خانم مریم جاهدی و آقای سروش بیات دانشجویان کارشناسی ارشد پرستاری اورژانس دانشگاه علوم پزشکی تهران
دبیر اجرایی، رابط ترجمان دانش و طراح وبینارنگار: دکتر مریم نکولعل تک، عضو هیأت علمی گروه مامایی و سلامت باروری، دانشگاه علوم پزشکی تهران
تاریخ برگزاری وبینار: پنجشنبه ۲۵ تیر ماه ۱۴۰۵، ساعت ۱۶ الی ۱۷

نکات کلیدی وبینار:

اهمیت حیاتی آگاهی از افت و افزایش قند خون

دیابت یکی از شایع‌ترین بیماری‌های مزمن در ایران است و هر سال افراد زیادی به دلیل عوارض حاد قند خون به اورژانس مراجعه می‌کنند، بنابراین همه افراد باید نشانه‌ها و اقدامات اولیه را بشناسند.

اقدام به موقع از بستری شدن و مرگ جلوگیری می‌کند

اگر بیمار مبتلا به دیابت یا اطرافیان او، افت یا افزایش قند را به سرعت تشخیص دهند و اقدام کنند، می‌توانند از بستری شدن، عوارض جدی و حتی مرگ پیشگیری نمایند.

نقش گلوکز و انسولین در بدن را بدانید

بدن از گلوکز به عنوان سوخت اصلی مغز و عضلات استفاده می‌کند و انسولین مانند کلیدی است که درب سلول‌ها را برای ورود گلوکز باز می‌کند.

تفاوت دیابت نوع ۱ و نوع ۲ در تولید و پاسخ به انسولین

در دیابت نوع ۱، لوزالمعده انسولین کافی نمی‌سازد، اما در دیابت نوع ۲، سلول‌های بدن به انسولین موجود پاسخ مناسب نمی‌دهند و قند در خون باقی می‌ماند.

هیپوگلیسمی یعنی قند خون زیر ۷۰ میلی‌گرم بر دسی‌لیتر

افت قند خون زمانی رخ می‌دهد که گلوکز خون به کمتر از ۷۰ برسد و این وضعیت نیاز به اقدام فوری دارد تا از عوارض خطرناک جلوگیری شود.

چهار علت اصلی افت قند خون را به خاطر بسپارید

تزریق بیش از حد انسولین، نخوردن یا تأخیر در وعده غذایی، فعالیت بدنی شدید بدون کافی و مصرف الکل با معده خالی، مهم‌ترین علل هیپوگلیسمی هستند.

علائم اولیه هیپوگلیسمی را سریع تشخیص دهید

لرزش، تعریق، تپش قلب و گرسنگی شدید از اولین نشانه‌های افت قند هستند که باید جدی گرفته شوند.

علائم شدید هیپوگلیسمی نیاز به اورژانس دارد
با افت بیشتر قند، گیجی، تاری دید و ضعف بروز می‌کند و در موارد بسیار شدید، فرد هوشیاری خود را از دست می‌دهد یا دچار تشنج می‌شود.

هایپرگلیسمی یعنی قند خون بالاتر از ۱۸۰ میلی‌گرم بر دسی‌لیتر
افزایش قند خون زمانی اتفاق می‌افتد که گلوکز از حد طبیعی بالاتر رود و در صورت ادامه، می‌تواند خطرناک باشد.

علل اصلی افزایش قند خون را بشناسید
فراموش کردن یا دوز ناکافی انسولین، خوردن غذاهای پرکربوهیدرات، عفونت و استرس، و مصرف برخی داروها مانند کورتیکواستروئیدها از علل شایع هایپرگلیسمی هستند.

نشانه‌های افزایش قند خون را نادیده نگیرید
تشنگی شدید، خشکی دهان، ادرار مکرر، ضعف و خستگی از علائم اولیه هستند و در موارد شدید تهوع، استفراغ، تاری دید و گیجی نیز بروز می‌کند.

در افت قند خون، سریعاً ۱۵ گرم قند ساده بخورید
در هیپوگلیسمی باید آبمیوه، عسل یا قرص گلوکز مصرف کنید، پس از ۱۵ دقیقه قند را مجدد چک کنید و در صورت نیاز تکرار نمایید.

پس از بهبود هیپوگلیسمی، یک میان‌وعده متعادل بخورید
برای جلوگیری از افت مجدد قند، پس از بازگشت سطح قند به حالت عادی، حتماً یک میان‌وعده حاوی پروتئین و کربوهیدرات مصرف کنید.

در بیهوشی یا ناتوانی در بلع، هرگز خوراکی ندهید
اگر بیمار هوشیار نبود یا نمی‌توانست قورت دهد، به هیچ وجه به او خوراکی ندهید و بلافاصله با اورژانس تماس بگیرید.

در افزایش قند خون، اول قند را اندازه بگیرید و مایعات بنوشید
در هایپرگلیسمی باید قند خون را چک کنید، آب کافی بنوشید و در صورت نیاز، کتون خون یا ادرار را نیز بررسی نمایید.

دارو و انسولین را طبق دستور پزشک مصرف کنید
در زمان افزایش قند، دارو یا انسولین را دقیقاً همانطور که پزشک تجویز کرده است مصرف کنید و از خوردن غذاهای شیرین و پرکربوهیدرات خودداری نمایید.

قند بالای ۳۰۰ یا علائم خطر، نیاز به اورژانس دارد
اگر قند خون شدیداً بالا بود (بیش از ۲۵۰-۳۰۰) یا علائمی مانند استفراغ، گیجی یا تنفس غیرطبیعی داشتید، باید فوراً به اورژانس مراجعه کنید.

رفرنس برای مطالعه بیشتر :

۱. American Diabetes Association. Standards of Care in Diabetes—۲۰۲۶. Diabetes Care. ۲۰۲۶
۲. American Diabetes Association. Standards of Care in Diabetes—۲۰۲۴. Diabetes Care. ۲۰۲۴; ۴۷(Supplement_۱): S۱-S۴.
۳. World Health Organization. Diabetes [Internet]. Geneva: World Health Organization; ۲۰۲۳ [cited ۲۰۲۴ May ۲۲]. Available from: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/diabetes>
۴. International Diabetes Federation. IDF Diabetes Atlas. ۱۰th ed. Brussels: International Diabetes Federation; ۲۰۲۱.
۵. Powers MA, Niswender KD, Stanley JL. Diabetes Mellitus: Diagnosis, Classification, and Management. American Journal of Nursing. ۲۰۲۱; ۱۲۱(۱۰):۳۸-۴۶.

ارتباط با ما و اطلاع از برنامه وبینارهای دانشکده پرستاری و مامایی تهران	
۱.	سایت دانشکده پرستاری و مامایی تهران https://fnm.tums.ac.ir
۲.	کانال آموزش و مشاوره مجازی در تلگرام https://t.me/ECC_FNM_TUMS
۳.	گروه اطلاع رسانی وبینارها در واتساپ https://chat.whatsapp.com/BdWb1yogllbEYJGEjrOVv1?mode=ems_copy_c
۴.	گروه اطلاع رسانی وبینارها و کنگره ها در بله ble.ir/join/sHVneCsRLf
۵.	کانال وبینارنگارها در بله ble.ir/join/H1LpeBcfaH
۶.	کانال گواهی وبینارهای دانشکده پرستاری و مامایی تهران ble.ir/join/0mjE8DbTCV

"دانش امروز شما می تواند فردا جانی را نجات دهد؛ با شناخت علائم افت و افزایش قند خون و انجام اقدامات صحیح، میتوانید از یک اورژانس جدی پیشگیری کنید و سلامت خود و اطرافیان را تضمین نمایید."

در وبینارهای گروه پرستاری – اورژانس همراه ما باشید!